

"№33 орта мектебі" КММ

Сабақ тақырыбы:

Рационал бөлшектер

7

СЫНЫП

**МҰҒАЛІМ: АКИТБАЕВА М.
Е.**

Өскемен қаласы 2013 жыл

Сабақтың мақсаты

- оқушылардың рационал бөлшектерді қысқарта білу бейімділіктерін қалыптастыру, рационал бөлшектерді теңбе-тең түрлендіре білуге үйрету
- оқушылардың рационал бөлшектерді қысқарта білу біліктіліктерін дамыту
- оқушыларды өз ойын еркін жеткізе білуге, өз бетімен жұмыс істей білуге тәрбиелеу

Үй жұмысын тексеру

№496

№502

Ауызша сұрақ-жауап

Ежелгі Египетте бөлшектің бейнеленуі

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{6}$$

Қытайда бөлшек
сывығының орнына
нүктені пайдаланған

$$\frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

$\frac{ab}{c}$	$\frac{3y}{4}$	$\frac{6b}{5x^3}$	$\frac{2n}{3p}$	$\frac{x}{2b^2y}$	$-\frac{2}{5x}$	$\frac{2a^5}{3b}$	$\frac{3m}{2n}$	$\frac{a}{3y}$
----------------	----------------	-------------------	-----------------	-------------------	-----------------	-------------------	-----------------	----------------

И Б Н Ф Ч Ч О А И

$\frac{10mn}{15mp}$	$\frac{a^2b}{ac}$	$\frac{6xy}{8x}$	$\frac{2a^6}{3ab}$	$\frac{42b^2x}{35bx^4}$	$\frac{24m^3}{16m^2n}$	$\frac{8bx}{16b^3y}$	$\frac{-2xy}{5x^2y}$	$\frac{8a^2y^2}{24ay^3}$

**Бөлшек сызығын
алғаш рет
италия математигі
Леонардо Фибоначчи
1202 жылы ойлап
тапты**

Белгісіз қосылғышты тап

$$(\square + 2b)^2 = 9a^2 + 12ab + 4b^2$$

$$(5x - \square)^2 = 25x^2 - 10xy + y^2$$

$$(3c + 4x)^2 = \square + 24cx + 16x^2$$

$$(x - 7k)^2 = x^2 - \square + 49k^2$$

Ортақ көбейткішті ақша сыртына шығар

$$3x^2 - 9xy = \square$$

$$a^2 + 5a = \square$$

$$8b^2 - 4a^2 = \square$$

$$10mn - n = \square$$

$$a^3b - 6a^2 = \square$$

$$6x + 6 = \square$$

$$15b - 20c = \square$$

$$3x^2 + 15xy = \square$$

$$3y + 12 = \square$$

Белгісіз қосылғышты тап

$$(3a+2b)^2=9a^2+12ab+4b^2$$

$$(5x-y)^2=25x^2-10xy+y^2$$

$$(3c+4x)^2=9c^2+24cx+16x^2$$

$$(x-7k)^2=x^2-14xk+49k^2$$

Ортақ көбейткішті ақша сыртына шығар

$$3x^2-9xy=3x(x-3y)$$

$$a^2+5a=a(a+5)$$

$$8b^2-4a^2=4(2b^2-a^2)$$

$$10mn-n=n(10m-1)$$

$$a^3b-6a^2=a^2(ab-6)$$

$$6x+6=6(x+1)$$

$$15b-20c=5(3b-4c)$$

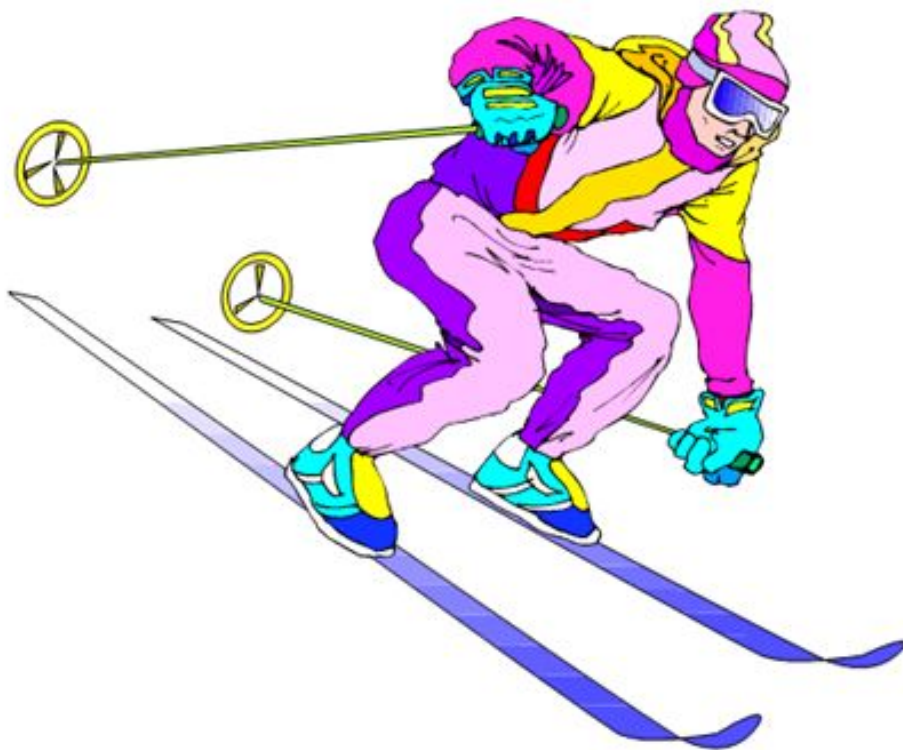
$$3x^2+15xy=3x(x+5y)$$

$$3y+12=3(y+4)$$

Тапқыр болсаң шешіп көр

Шаңғы тебу

200 M

300 M

500 M

Үйге тапсырма:
1 тақырып оқу,
сұрақтарға дайындалу,
№500, №501, 503